עפ"ת 58229/05/16 – אהוד הלפרין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 58229-05-16 הלפרין נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אמיר טובי
המערער	אהוד הלפרין
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

<u>פסק דין</u>

<u>מהות ההליך ופסק דינו של בית משפט קמא</u>

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט ש' בנג'ו) בתיק תת"ע 6240-12-14, לפיו הורשע המערער בעבירה של נהיגה ברכב שניתנה עליו הודעת איסור שימוש, עבירה לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה. על המערער הוטלו העונשים הבאים-פסילה על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,000 ₪.

הערעור מופנה ביחס להכרעת הדין.

2. כנגד המערער הוגש בבית משפט קמא כתב אישום המייחס לו את העבירה בה הורשע. על פי עובדות כתב האישום, ביום 30.9.14, בשעה 17:40, ברחוב ליביריה בחיפה, נהג המערער ברכב פולקסווגן בניגוד להודעת איסור שימוש שניתנה על ידי בוחן תנועה ביחס לרכב.

3. בהכרעת הדין ציין בית משפט קמא כי המערער לא חלק על כך שנהג ברכב בעת שהיתה לגביו הודעת איסור שימוש שנמסרה לו, אלא טען כנגד חוקיות איסור השימוש ברכב.

בית המשפט ניתח את עדויות השוטרים המעורבים באירוע אל מול עדותו של המערער והגיע לממצאים העובדתיים הבאים - המערער נהג ברכב נשוא כתב האישום במועד ובמקום המצוינים בעובדות כתב האישום, כאשר פניו לתחנת השיטור המקומי, לצורך חקירה בעניין אחר, ונעצר על ידי השוטרים. כאשר

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

נבדקו רישיונות הרכב הסתבר כי המערער נוהג בניגוד להודעת איסור שימוש ברכב שניתנה ביום 17.4.14, בשל חופש בכוש ההגה, וכן היות והרכב לא עבר מבחן רישוי כחוק מאז שנת 2009. למערער נמסרה הודעת איסור שימוש נוספת על ידי פקד בני פיין (להלן: "פיין"), וכן נערך לו שימוע מנהלי, לאחריו הרכב הורד מן הכביש ונגרר למגרש אחסנה משטרתי. עוד קבע בית משפט קמא כי הודעת איסור השימוש ברכב, עליה סירב המערער לחתום, ניתנה כדין ובהתאם לנהלים כחוק.

4. בית משפט קמא הפנה לעדותו של השוטר ראשיד שערך את ההודעה בדבר איסור השימוש ברכב ביום 17.4.14 (להלן: "בוחן התנועה"), בגדרה נקבע כי במערכת ההיגוי היה "חופש גדול מאוד" וקבע כי מערכת ההיגוי של הרכב, שהינה אחד ממכלולי הבטיחות הראשיים ברכב, לא היתה תקינה. במצב דברים זה, הנהיגה והשימוש ברכב סיכנו את המערער עצמו ואת יתר המשתמשים בדרך, ולכן בדין הורה בוחן התנועה על הורדה מידית של הרכב מהכביש ואיסור השימוש בו. בית המשפט הוסיף וקבע כי די היה בפרק הזמן הניכר בו לא עבר הרכב מבחן רישוי, כדי ליתן הודעת איסור שימוש בו, וזאת אף ללא קשר לליקויים נשוא הודעת איסור השימוש. לאור האמור, והיות והמערער לא עמד בנטל ההוכחה המוטל עליו לעניין זה, דחה בית המשפט את טענות המערער הנוגעות לאי חוקיות הודעת איסור השימוש. בית המשפט גם לא מצא כי נפל כל פגם בהליך השימוע המנהלי שנערך למערער.

5. בית משפט קמא קבע כי עדויות השוטרים שהיו מעורבים באירוע היו קוהרנטיות וקולחות, לא נסתרו בחקירה נגדית, והותירו עליו רושם אמין ומהימן. מנגד, קבע כי עדותו של המערער וטענותיו היו צבר של טענות רבות ומבולבלות. בית המשפט הדגיש כי אף אם יש ממש בטענת המערער כי התקנות המתייחסות לחופש בכוש ההגה בוטלו עובר למתן הודעת איסור השימוש ברכב, טענה שלא הובאה לגביה כל ראיה, הרי שהיה עליו לפנות בהליך מסודר לערכאה המוסמכת, או להסיר את הליקויים ולקבל תעודת תקינות לרכב ולא לעשות דין לעצמו ולהמשיך ולנהוג ברכב בניגוד להודעת איסור השימוש וחרף הליקויים שנמצאו בו. זאת בפרט כאשר מחומר הראיות עולה כי המערער בקיא באופן בו ניתן לפנות בהשגה על הודעת איסור שימוש ברכב וכן באופן הפניה לערכאות המשפטיות.

6. לאור הראיות שהוצגו בפניו, קבע בית משפט קמא כי המשיבה הוכיחה את עובדות כתב האישום מעבר לספק סביר ולפיכך הרשיע את המערער בעבירה שיוחסה לו.

<u>טענות הצדדים</u>

7. בהודעת הערעור המונחת בפניי טען המערער כי שגה בית משפט קמא בכך שביסס חלק מקביעותיו על הרשעתו בהליך קודם (תת"ע 3826/08) בו הורשע בהעדר בנהיגה ברכב נשוא הדיון כשהוא אינו תקין. באותו מקרה, נמסרה למערער רשימת ליקויים, הכוללים בין היתר דרישה להחלפת גלגל ההגה לגלגל הגה תקני, גדול יותר. לטענת המערער, אף שדרישה זו להחלפת גלגל ההגה בוטלה לבקשתו על ידי משרד התחבורה עובר למשפטו, הוא הורשע בהיעדרו גם בגין ליקוי זה. משנדחתה בקשתו לביטול פסק הדין, נוצר מצב בו מחד איננו יכול לחדש את רישיון הרכב עד אשר יתקין בו גלגל הגה גדול,

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ומאידך, התקנת גלגל הגה שכזה תהפוך את הנהיגה ברכב למסוכנת היות וזה יסתיר את שדה הראיה. לכן, לטענת המערער, הוא נאלץ לנהוג ברכב מבלי שעבר מבחני רישוי ומבלי שתוקנו הליקויים. המערער העלה כהנה וכהנה טענות בדבר חוסר תקינות ההליך בתיק 3826/08, אליהן לא מצאתי מקום להידרש, באשר הליך זה איננו עומד לערעור בפני. בתמצית, טענתו העיקרית של המערער הינה כי פסק הדין שניתן בתיק 3826/08 שלא כדין, גרר אחריו הרשעה שאינה מוצדקת גם במקרה נשוא הערעור, כך ששורת הצדק מחייבת ביטולה של הרשעה זו.

8. ביחס לפסק הדין נשוא הערעור עצמו, טען המערער כי שגה בית משפט קמא משקיבל את עדותו של בוחן התנועה, שכן הבדיקה שערך הבוחן לא בוצעה בהתאם להנחיות, ואופן ביצועה אינו יכול לשקף כל פרמטר המעיד על אי תקינות הרכב. מעבר לכך, טען כי שגה בית משפט קמא משקבע כי החופש שנמצא במערכת ההיגוי אינו תקין ומחייב איסור השימוש ברכב. המערער הוסיף וטען כי שגה בית משפט קמא משקבע כי נמצאו כשלים טכניים נוספים במכלולי הרכב. בסיכום טענותיו עתר לביטול הכרעת דינו של בית משפט קמא וכפועל יוצא מכך גזר דינו, ולהחזיר את התיק לבית משפט קמא לצורך קבלת חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט לעניין הליקויים הנטענים במערכת ההיגוי של הרכב.

9. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, בהפנותה לכך שערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בקביעות עובדתיות שנקבעו בערכאה הדיונית. במקרה דנן, הכרעת דינו המפורטת והסדורה של בית משפט קמא ניתנה לאחר שקבע עובדתית כי ברכבו של המערער נמצאו ליקויים המצדיקים מתן הודעת איסור השימוש, שניתנה כדין. המשיבה ציינה כי בהכרעת הדין נאמר שברכב נמצאו ליקויים בטיחותיים חמורים במכלולים נוספים מעבר לליקויים במערכת ההיגוי. כן הדגישה כי הרכב לא עבר מבחן רישוי כחמש שנים עובר להגשת כתב האישום. נטען כי לא נשמע מפי המערער כל נימוק ענייני ביחס להיותה של הכרעת הדין שגויה. מכל מקום, נטען כי אילו סבר המערער כי הודעת איסור השימוש ניתנה שלא בצדק, היה עליו להשיג על החלטה זו ולא לעשות שימוש ברכב על דעת עצמו.

<u>דיון והכרעה</u>

10. בפתח הדברים, אדגיש כי אף שחלקם הארי של טיעוני המערער נוגעים לפסק הדין שניתן בתיק 3826/08 ולהשלכותיו האופרטיביות בעיני המערער, הרי שפסק דין זה, קביעותיו ומסקנותיו, אינם עומדים לערעור בפני. מדובר בפסק דין חלוט אשר עליו לא הוגש כל ערעור. יתרה מזו, בקשתו של המערער להארכת מועד להגשת ערעור על פסק הדין, שהוגשה אך בעת האחרונה, באיחור של כשבע שנים, נדחתה בהחלטה מנומקת ביום 20.6.16 (עפ"ת 60548-05-16). אשר על כן, אין כל מקום בגדר הליך זה להידרש לטענותיו של המערער בהקשר לפסק הדין הנ"ל, הנסיבות בהן ניתן, חוקיותו וכיוצא בזה, ודין טענות אלה להידחות. משזה נאמר, אפנה להכרעת הדין לגביה הוגש הערעור.

11. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, לא מצאתי מקום לקבל את הערעור. הכרעת הדין מנומקת היטב, מעוגנת בהוראות הדין ומבוססת על הראיות שהוצגו בפני בית משפט קמא ולא מצאתי כי נפלה בה

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

טעות המצדיקה כל התערבות. בהקשר זה ראוי להפנות להלכה המושרשת מימים ימימה לפיה בית המשפט, בשבתו כערכאת ערעור, לא יתערב בממצאים עובדתיים ובקביעות מהימנות של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים שאינם מתקיימים כאן (ראו לדוגמא: ע"פ 8761/14 **בן יצחק נ' מדינת ישראל** (14.1.2016); ע"פ 111/99 **שוורץ נ' מדינת ישראל** (21.8.2000)).

12. כמפורט בהכרעת הדין, המסגרת הנורמטיבית לדיון מצויה בתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"). תקנה 306 לתקנות התעבורה מטילה חובה על המשתמש ברכב לוודא כי הרכב על חלקיו ומכלוליו יהיה תקין בכל עת ולא יהיה בו לגרום נזק או סכנה לנוסעיו ויתר המשתמשים בדרך. תקנה 308(א) לתקנות התעבורה מאפשרת לשוטר בעל תעודת בוחן תנועה לתת הודעת איסור שימוש לרכב שימצא לא תקין ועלול לסכן את התנועה, כפי שנעשה ביחס לרכבו של המערער. רכב שניתנה לגביו הודעה כאמור, אסור בשימוש, אלא אם התיר בוחן התנועה את השימוש בו לצורך הסרת הליקויים שצוינו בהודעת איסור השימוש, וזאת לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה. במקרה דנן, הורה בוחן התנועה על הורדתו המידית של הרכב מן הכביש.

13. בית משפט קמא הפנה לעדותו של בוחן התנועה אשר ערך את הודעת איסור השימוש ברכב, וקבע על סמך עדות זו כי מערכת ההיגוי של הרכב לא היתה תקינה, באופן בו השימוש ברכב סיכן את המערער ואת יתר המשתמשים בדרך, במובן תקנה 306 לתקנות התעבורה. מכאן, קבע בית משפט קמא, כי בדין הורה בוחן התנועה על הורדה מידית של הרכב מן הכביש ועל איסור השימוש בו. קביעה זו, כאמור מבוססת על עדותו של בוחן התנועה, אותה מצא בית משפט קמא אמינה ומהימנה, ואשר לא נסתרה בחקירה נגדית, ואיני רואה להתערב בה.

מעבר לכך, בצדק קבע בית משפט קמא כי מעבר לליקויים שפורטו בהודעת איסור השימוש, עצם העובדה שהרכב לא עבר מבחני רישוי שנתיים כחמש שנים עובר לאירוע נשוא כתב האישום, ומכאן שמכלולים בטיחותיים נוספים לא נבדקו על ידי מכון רישוי מורשה, די בה כדי להעיד על הסיכון הנובע מהשימוש ברכב. טענתו של המערער כי הרכב נבדק בדיקות תקופתיות במוסך ונמצא תקין לא גובתה בראיות, ומכל מקום אין בכך כדי להכשיר השימוש ברכב בו נמצאו ליקויים והנעדר רישיון רכב כחוק.

14. בית משפט קמא הוסיף וקבע כי טענתו של המערער בדבר אי חוקיות הורדת רכבו מהכביש לא נתמכה בראיות, משלא הביא כל ראיה על ביטול התקנות הנוגעות לחופש במערכת ההיגוי עובר למתן הודעת איסור השימוש ברכב. גם קביעה זו מבוססת על חומר הראיות שהוצג בפני בית משפט קמא ואין מקום להתערב בה. יתרה מזו, בצדק ציין בית המשפט כי גם אם היה ממש בטענה זו, היה על המערער לפנות בהליך מסודר לערכאה מוסמכת, תחת עשיית דין עצמית והמשך הנהיגה ברכב על דעת עצמו חרף הליקויים שנמצאו ברכב וחרף הודעת איסור השימוש שנמסרה לו, תוך יצירת סיכון לעצמו ולאחרים המשתמשים בדרך. בצדק קבע גם כי רק לאחר הסרת הליקויים שנמצאו ברכב וקבלת תעודת תקינות המשמשת בהוכחה לכך שהרכב תקין, בהתאם לתקנה 310(א) לתקנות התעבורה, רשאי יהיה המערער לנהוג ברכב ולא קודם לכן.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

15. בטיעוניו בפניי, התמקד המערער בחוקיות הדרישה להחלפת גלגל ההגה לגלגל הגה תקני, גדול יותר, דבר אשר לטענתו יהפוך את הנהיגה ברכב למסוכנת עקב הסתרת שדה הראיה. אציין כי עיון בהודעת איסור השימוש שניתנה על ידי בוחן התנועה, מעלה כי ליקוי זה כלל לא שימש עילה לאיסור השימוש במקרה דנן, אלא ליקוי של חופש בכוש ההגה והיעדר רישוי מאז שנת 2009. מעבר לעובדה שהמערער לא הציג כל ראיה לתמיכה בטענתו כי גלגל הגה גדול אינו תקני, הרי שלטענתו ממילא הדרישה להחלפת גלגל ההגה לגלגל הגה גדול בוטלה בעקבות פנייתו למשרד הרישוי. מכאן שלא ברור מדוע נמנע המערער מלפעול לקבלת תעודת תקינות המעידה כי אין המדובר בליקוי, ולהסדיר הרישוי לרכב. מכל מקום, משלא עשה כן ובמקביל לא נמנע משימוש ברכב, בדין הורשע.

16. לפיכך, אני מורה על דחיית הערעור.

<u>המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.</u>

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ו, 20 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©